

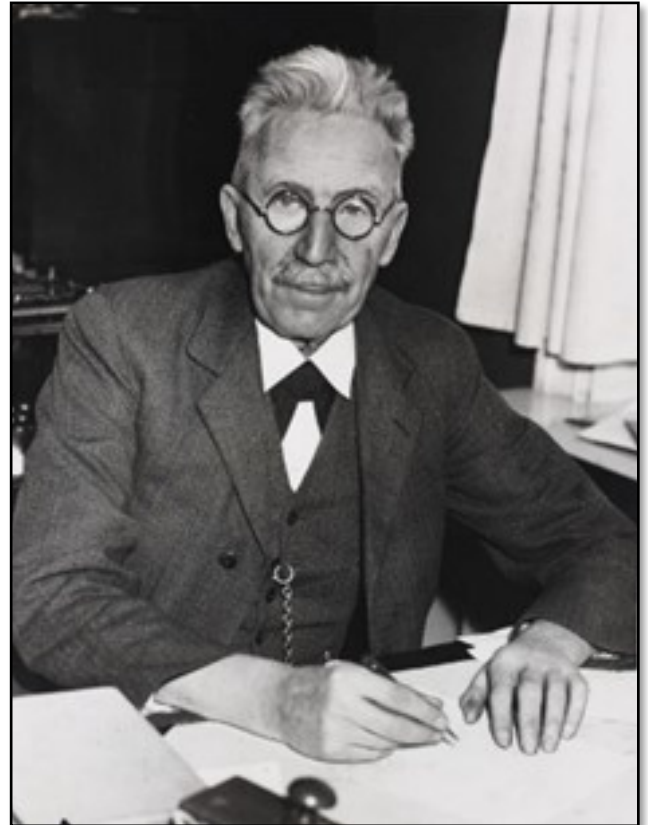
Satirepostkort om Hindhede

Mikkel Hindhede (1862-1945) var en dansk pionér på ernæringsforskningens område og en af vores dygtigste og mest fordomsfrie læger, når det gælder grundlæggende forståelse af ernæringsproblemer.

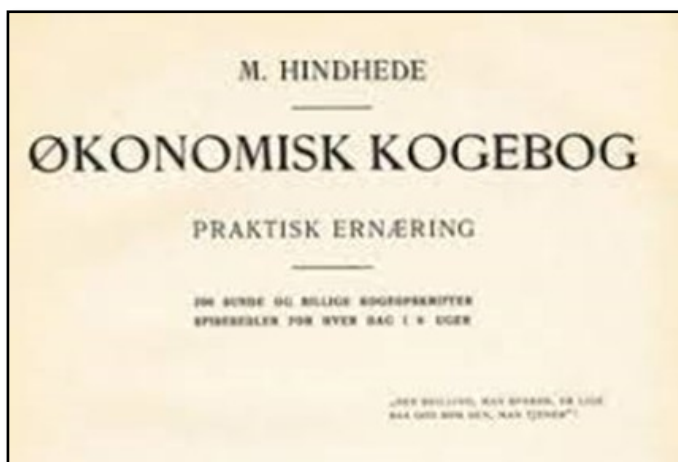
Hindhede arbejdede fra 1892 til 1909 på det nye sygehus i Skanderborg. ”Hans hovedinteresse var kostmæssige spørgsmål. Sin baggrund havde han i det vestjyske, hvor han som barn var vænnet til en spartansk kost bestående af grovbrød, grød og kartofler som hovedernæring. Også på den tid interesserede læger sig uhyre lidt for ernæringsproblemer, i hvert fald når det drejede sig om mennesker. De vises sten syntes at være fundet af nogle tyske ernæringseksperter, der anbefalede en meget proteinrig kost ikke bare til mennesker, men også til landmændenes husdyr.

Disse kostbefalinger med høje proteinnormer havde én stor ulempe – den var dyr, både i familiehusholdningerne og for landmændene. Desuden fandt Hindhede snart ud af, at den ikke bekom ham selv nær så godt som den traditionelle, vestjyske fattigmandskost. *”Jeg tog så fat på at studere de tyske originalarbejder, det vil sige de forsøg, der dannede grundlag for proteinnormerne. Det var med uhyre overraskelse, at jeg så, hvor intetsigende det hele var. Tyskeren Voigt havde vel fundet, at laboratoriekarlen kunne leve ved 250 g kød osv. med indhold af 122 gram protein, hvorpå han var i proteinligevægt; men han havde slet ikke forsøgt at gå ned, at halvere kødet og i stedet for give kartofler osv. Disse forsøg var altså nul og nix”.*

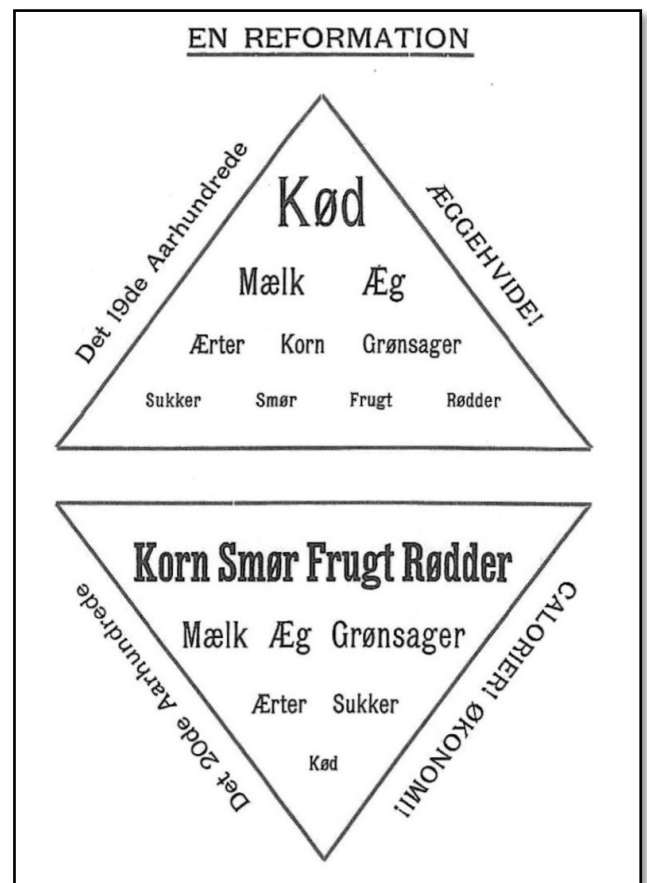
Hermed var bolden givet op. At der måtte være noget galt med de høje proteinnormer, fik Hindhede yderligere bekræftet af studiet af fremmede kulturer: Fra hele verden kunne der indsamles samstemmende beretninger om mennesker, der levede på en overvejende vegetarisk dvs. proteinfattig kost, og som var kendte for deres fortrinlige sundhedstilstand, fysiske styrke og høje levetid.”

I 1909 flyttede han til København, og fra 1911 var han forsøgsleder på det nyoprettede Laboratorium for Ernæringsundersøgelser, indtil han pensioneres i 1932. Under 1. Verdenskrig blev han fødevarerådgi-ver for den danske regering med henblik på at rådgive om en sund kost i en tid med fødevarerangel.

I bogen *Økonomisk Kogebog* fra 1907 tegnede han en kostpyramide, kaldet EN REFORMATION, som så at sige søgte at vende tidens madvaner på hovedet.

Hindhede blev af samtiden, særligt i hans tid i Skanderborg, betragtet som en fanatisk fantast, og fik betegnelser som Doktor Hundevæde og en glædedræbende Jydemissionær.

Han blev et yndet offer for tidens satiretegninger i bl.a. Blæksprutten.

Stenders forlag udgav en serie på seks satiriske postkort, som er vist nedenfor, med fællestitlen:

HINDHEDIANERENS FRISTELSER. De viste postkort er sendt i 1910 – 1912. Postkortene er baseret på atelierfotos og fremstillet ved lustryk. De findes både håndkolorerede og som her uden farvelægning.

Kilder:

Tidsskiftet Helsenyt. 1907.

Helle Reinholdt: *Dengang. Historier fra Skanderborg-området.* Skanderborg Museum 2009.

HINDHEDIANERENS FRISTELSER

Forretten er serveret med henholdsvis hummer mayonnaise til den ordinære gæst og ristede brændenælde til hindhedianeren. Stender 9943.

Mellemretten står på strassburger leverpostej til den ordinære gæst, medens hindhedianeren med stegte nødder skeler til sin nabo. Stender 9944.

Den ordinære gæst nyder et glas bourgogne, medens hindhedianeren med et sideblik til sin nabo nøjes med et glas vand. Stender 9945.

Den ordinære gæst spiser lammesteg med agurkesalat, medens hindhedianeren får kartoffelbøf og kigger lidt forbløffet på naboens servering. Stender 9946.

Den ordinære gæst er i gang med sin halve fasan, medens hindhedianeren med sin kvarte banan på tallerkenen næsten ikke kan tro sine egne øjne, da han ser naboens mad. Stender 9947.

Den ordinære gæst slår sig velfornøjet og mæt på maven, siger "Velbekomme!" til hindhedianeren, der på vej væk fra bordet kvitterer med et "Ingen Aarsag!". Stender

Dr. Hindhede og Beværterne.

<p>Dr. Hindhede og Beværterne.</p> <p>Mel.: Jens Vejmand.</p> <p>I Skanderborg og Boston, I Rom, Paris, Hobro, Den lærde Doktor samled' Stof til sin Tyrkertro. Og hvad hans Øje skued' Af Drukkenskabens Last Alt mer' og mere hamred' Sig i hans Hjerne fast!</p> <p>Saa stævned han mod Hjemmet, Han var saa harm i Sind; I Skrift og Tale rysted' Han hver en Beverding! Han hver Beværter lyste I Kuld med Tyvepak! Af Ære han ej levned' Dem allermindste Hak!</p> <p>Beværterne de spurgte, Om Doktoren var „blød“ — Barmhjertig da man vilde Ham hjælpe i hans Nød! Men Svaret blev leveret — Hindhede var ej sen: „Jeg lægger mig paa „Sjette“, Om Krukken ej er ren!“</p>		<p>Man straks bestilte Vognen, Med bløde Gummihjul, Skønt Doktoren han smilte Og sagde nok saa fu'! „Mod Bøffen vil Bananen Beständig Sejren faa; Hindhede vil ej køre, Han kan saa herligt gaa!“</p> <p>Men Dokt'ren ej for intet Jo er fra Skanderborg; Han snakked' sig fra Sagen, — Beværterne til Sorg. Han vilde ha' Attester For Kuppel-Pip-Katarrh; Og paa en slig Servering Var man ej ganske klar!</p> <p>Naar snart paa Talerstolen Hindhede atter staar, Beværterne kan glædes, Han gi'er dem Banesaar! Nu havde de paa „Sjette“ Ham dog saa gerne set, — Og Freden atter herligt Var over Landet bredt!</p> <p style="text-align: right;">Anker.</p> <p style="text-align: center;">■ ■ ■</p>
--	--	--

Satirepostkort med en tegning af en velnæret mand med rød næse, en Beværter, der kommer med Mikkel Hindhede for at få ham indlagt på sygehusets lukkede "Sjette" afdeling. Men det lykkes ikke, hverken at få Hindhede indlagt eller at lukke munden på ham. "Anker" er forfatter til en sang om "Dr. Hindhede og Beværterne" på melodien Jens Vejmand. Tegningen er udført af Jens Ravnholm, og postkortet er fra omkring 1910. Udgiver er anført som C.L. 108.